

กุญแจแห่งความสำเร็จของการเฝ้าระวัง,ป้องกันควบคุมโรคโควิด 19 จ.ชัยภูมิ

ตั้งแต่มีการระบาดของโรคไวรัสโควิด 19 ในเมืองอุ๋ฮั่น มณฑลเหอเป่ย์ . ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ตั้งแต่เดือนธันวาคม จนกระทั่งมีผู้ป่วยรายงานในประเทศไทยเดือนมกราคมจนถึง

ณ 13 มิถุนายน จังหวัดชัยภูมิ มีรายงานผู้ป่วยยืนยันจากผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ 3 คน เป็นผู้ที่เดินทางมาจากกรุงเทพมหานคร 2 ราย, มาจากประเทศกาตาร์ 1 ราย โดยผู้ สัมผัสร่วมบ้านหรือสัมผัสผู้ป่วยยืนยันไม่มีผู้ใดติดเชื้อเลยโดยเฉพาะบุคคลในครอบครัว นั่นคือไม่มีการแพร่เชื้อภายในจังหวัด นับว่าเป็นผลสำเร็จที่น่าพอใจ จวบจนปัจจุบันถือว่าจังหวัดชัยภูมิไม่มีผู้ป่วยยืนยันนับตั้งแต่รายสุดท้ายจนถึงบัดนี้ครบ 35 วันแล้ว ผลสำเร็จดังกล่าว ขอสรุปปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จไว้ดังนี้

1. การเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ของระดับนโยบาย โดยมีกฎหมายสำคัญด้านสุขภาพ 2 ฉบับ คือ

1.1 พรบ. โรคติดต่อ 2558 ที่มีโครงสร้างระดับชาติ มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานคณะกรรมการ , อธิบดีกรมควบคุมโรคเป็นเลขานุการ โครงสร้างในระดับจังหวัดมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานคณะกรรมการ, นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเป็นเลขานุการ กำหนดอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจนในระดับอำเภอและตำบลมีนายอำเภอ, ผู้นำท้องที่ คือ กำนันผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยฯ สารวัตรกำนัน เป็นเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ มีเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อที่ผ่านการอบรม และมี

1.2 พรบ. หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ 2545 ที่สร้างโอกาสการเข้าถึงบริการสุขภาพ ทั้งด้านการส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพ แก่ประชาชนกว่า 48 ล้านคน และกองทุนดูแลผู้ไร้สัญชาติที่รอพิสูจน์สถานะ และเมื่อรัฐบาลเห็นว่าการเพิ่มจำนวนของผู้ติดเชื้อเริ่มจะมีรายงานเป็นหลักร้อยต่อวันติดกันจึงมีการประกาศใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน 2548 เมื่อ 26 มีนาคม 2563 และมีการประกาศใช้เคอร์ฟิวทั่วราชอาณาจักร มีการจำกัดการเดินทางเคลื่อนที่ของประชาชน ก็ทำให้การควบคุมโรคเป็นไปในทิศทางที่ดียิ่งขึ้น

2. การนำที่มีเอกภาพ (Single eommaui) ในรูปของคณะกรรมการควบคุมโรคติดต่อจังหวัดชัยภูมินำโดย ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ ในฐานะประธานกรรมการซึ่งมีการประชุมครั้งที่ 29 เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2563 ที่ผ่านมามีคณะกรรมการเข้าร่วมประชุม รวมทั้ง รองผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้ง 3 มี รองผอ.รমন., ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดชัยภูมิ และหัวหน้าส่วนราชการเข้าร่วมการประชุมด้วย โดยมีนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเป็นเลขานุการ มีการติดตามข้อมูลสถานการณ์ มอบนโยบาย ให้ความเห็นชอบมติต่างๆ ออกคำสั่งและประกาศของคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดให้มีผลบังคับใช้ทางกฎหมายโดยมีการถ่ายทอดทางระบบ Tele Conference ไปยังทุกอำเภอ มีการตั้งทีมโฆษกของคณะกรรมการฯ ที่ให้ข่าวสารแก่สื่อมวลชนไปในทิศทางเดียวกัน

3. การขับเคลื่อนเพื่อแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จในพื้นที่ โดยในระดับอำเภอ ทั้ง 16 อำเภอ มีนายอำเภอเป็นผู้รับผิดชอบหลัก ร่วมกับคณะกรรมการระดับอำเภอ ตำบล และ 167 หมู่บ้าน 25 ชุมชนเขตเทศบาล บริหารจัดการด้วยความรับผิดชอบ ทุ่มเทเสียสละ แก้ปัญหา ขจัดอุปสรรคทั้งหมด

4. อาสาสมัครประจำหมู่บ้าน หรืออสม. ทั้ง 1,620 หมู่บ้าน และ 25 ชุมชนเขตเทศบาล จำนวน 24,247 คน ดำเนินการร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้านร่วมกันสอดส่องดูแล ร่วมกันนำนโยบายเอกซเรย์ทั้งหมู่บ้าน ไปขับเคลื่อน และเคาะประตูบ้านให้คำแนะนำสำหรับผู้ที่ต้องกักตัวอยู่ที่บ้าน (Home Quarantine) 14 วัน ทั้งผู้ที่เดินทางมาจากต่างประเทศและต่างจังหวัด รายใดมีอาการระหว่างกักตัวก็แจ้งให้ทางโรงพยาบาลทราบ เพื่อนำเข้าสู่ระบบบริการ และการตรวจชั้นสูงต่อไป

5. การสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ เทศบาลเมืองชัยภูมิ ตลอดจนองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งกำลังคน งบประมาณ อุปกรณ์ ทั้งเครื่องเทอร์โมสแกน หน้ากากผ้า, หน้ากากอนามัย, แอลกอฮอล์เจล, เครื่องช่วยหายใจ ฯลฯ รวมทั้งการช่วยเหลือพี่น้องประชาชนที่ประสบปัญหาการประกอบอาชีพอันเนื่องมาจากการตงงานเดินทางกลับบ้าน

6. ภาคเอกชน นำโดยประธานหอการค้าจังหวัดชัยภูมิ เข้าร่วมประชุมให้ข้อคิดเห็น , ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการ ส่วนเอกชนอื่นๆก็ได้นำสิ่งของ เงินบริจาคมาสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ที่ต้องกล่าวไว้ให้ปรากฏ คือ โรงแรมชัยภูมิปาร์ค ได้สนับสนุนให้ใช้อาคารสถานที่ของโรงแรมในการกักตัวผู้เดินทางกลับมาจากต่างประเทศมากักตัวในจังหวัดชัยภูมิ (Local Quarantine)

7. การขับเคลื่อนที่ใช้องค์ความรู้ที่ผ่านมาจากศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 กระทรวงสาธารณสุขและสถาบันวิชาการต่างๆ

8. ความร่วมมืออย่างดียิ่งจากสื่อมวลชน พี่น้องประชาชน ภายใต้นโยบาย 4 ต. ของท่านผู้ว่าราชการจังหวัด คือ

1. ติดตามข้อมูลข่าวสาร
2. ไตร่ตรอง
3. เติร์ยมมาตรการ และ
4. ตามตัวผู้ที่กลับจากต่างจังหวัด , ต่างประเทศ, ผู้สัมผัสใกล้ชิดผู้ป่วยยืนยัน

9. การทำงานร่วมกันที่เป็นเอกภาพไร้รอยต่อของทีมบริการสุขภาพจังหวัด ทั้งโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) 167 แห่ง โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) 15 แห่ง และโรงพยาบาลชัยภูมิ โดยเชื่อมระบบบริการกับชุมชน ด้วยความรับผิดชอบ และสำนึกในวิชาชีพโดยยึดแนวทางการจัดบริการแบบบูรณาการ คือ การเฝ้าระวังควบคุมป้องกันโรคและการรักษาพยาบาล มีการกำหนดภารกิจหน้าที่การรักษาพยาบาล และการตรวจชันสูตรยืนยันทางห้องปฏิบัติการ โดยโรงพยาบาลชัยภูมิ และรับส่งต่อผู้ป่วยปอดอักเสบ มี Cohort Ward ที่โรงพยาบาลภูเขียวเฉลิมพระเกียรติ (50) , โรงพยาบาลแก้งคร้อ (50) โรงพยาบาลหนองบัวแดง (40) และโรงพยาบาลจัตุรัส (30) ส่วนโรงพยาบาลอื่นก็รับดูแลผู้ป่วยเข้าข่ายเฝ้าระวัง (PUI)

ถึงแม้ว่าขณะนี้สถานการณ์ทั้งในระดับประเทศ และในจังหวัดชัยภูมิ ถือว่าดีขึ้นเป็นลำดับ และทางรัฐบาลก็ได้มีการผ่อนปรนให้ธุรกิจ กิจการต่างๆที่ได้ถูกสั่งให้หยุดดำเนินการภายใต้การใช้อำนาจตามพระราชกำหนดการบริการราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน 2548 มาขณะหนึ่ง ให้กลับมาดำเนินการได้แล้ว อย่างไรก็ตามยังต้องดำรงอยู่ในความไม่ประมาท เนื่องจากโรคไวรัสโควิด -19 ยังไม่มีวัคซีนป้องกัน ยังไม่มียาการรักษาเฉพาะ จึงยังมีโอกาสเกิดการระบาดในระลอกสองได้อีก ผู้เขียนในฐานะบุคลากรทางด้านสาธารณสุขและเลขานุการของคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดชัยภูมิ ได้เก็บบทเรียน และประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นๆในครั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นประสบการณ์ที่ล้ำค่า และไม่เคยได้ผ่านการทำงานเพื่อควบคุมโรคติดต่อที่กว้างใหญ่ไปทั่วโลก (Global pandemic) เท่าครั้งนี้ ทำให้ได้เห็นความทุ่มเท เสียสละของทุกฝ่ายที่ทำงานเพื่อเป้าหมายของบ้านเมือง และสวัสดิภาพความปลอดภัยของพี่น้องประชาชน เป็นสิ่งที่มีค่าและสำคัญยิ่ง จึงขอขอบคุณมา ณ ที่นี้

นายวชิระ บลพิบูลย์
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดชัยภูมิ
เลขานุการคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดชัยภูมิ